

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 21. d.

mali Travná 1798.

Nro. 32.

Lublana.

Ponedeljek je prifhel tretji batallion regimenta Huf is Tirol v' Kamnek; je djan tam v' Kamneki v' kvarterje inu okoli po valéh.

Pisma is Duneja pravio, de so svēdeli od franzoske armade inu bark zhes Anglio, de so Anglesi franzose inu nih barke popolnima potokli inu nasaj pobili, kader so oti v' Anglio prestopiti. Ravno to povejo pisma is Benezhie, katere pravio, de skusi Tirole so novize prifhle, kako nesrežhni so bili

bili franžosi na morji zhes Anglese. Al oboje pisma perstavio, de sbe ni popolnim refnizhno, temuzh de le glaf gre, tręba je zhakati, al se bode to vse poterdilo v' posnizhkih pismih.

Dunaj 7. mali Travn.

Velikanozhno Nedelo je presvitla Zesariza prestala otrozhjo postelo inu v' zerkvo hodila; vse to se je per dvorni fari s' veliko zhastjo godilo. Kardinal Višhi Shkof jo je vpelal.

Preden so druga dvorna gosпода Zefarizi roko kuhnit shli, je franžoski poslanik deshelan Bernadotte pred nih svitlost Zesarizo spushen bil, s' njo govoril, inu tudi s' vtimi drugimi Prinzmi inu Prinzefino.

Portugal.

Angleski admiral St. Vinzent je Cadix saperal nekaj zhafa, 25. dan Svizhana je v' Lisabon nasaj pertekel; on je pustil pred brodam Cadix deset verstneh inu nekaj fregat pod povelam namešt-admirala Parker.

Lafsko.

Zisalpinski visharji so 27. Svizhana osnali, de bode shest poglavitneh gosposk sa glavno sodbo, po vsakim velikim mestu ena. Glavo sapade vsaki, kater zhes republiko pisma

pisma pishe, al se kaj zhes njo sturiti postopi, al hrup dela al ludstvo drashi h'punitanju, al kako ozhitno deskelfko snamine podere.

Glihanje sa bran inu boj, inu sa kupzhio s' franzosmi je sa zisalpinze teshko inu pogubljivo; ludje so godernali; satiga volo so visharji gledali ludstvo tolashiti, inu osnani-li, de to glihanje je moglo tako biti, fizer bi sa njih republiko flabo stalo. Mlajshi so glihanje sa dobro sposnali, inu starishi ga poterdili.

Zisalpinzi nimajo nizh vezh soldatov, ku devetnajst tavshent, s' Polakmi vred, kateri v' nih sholdi stoje; sraven bodo 25. tavshent franzosov rediti mogli. V' Mantovi sdaj leshi deset tavshent zisalpinzov inu franzosov.

Is Genove pishejo, de franzosi en kraj na sred deshelnim morji popasti mislio, kje inu kaj, ni snano; k' tim boju so vseli 24. vojfkneh bark Benezhanam pobraneh; shest verstneh inu vezh fregat is Toulona, katere bodo sedemnajst tavshent soldatov nosile; inu vse ladje po vsih Rimskih brodovih. Ta rezh se bode fkoru pokasala, kam kremple moli.

Rimzi so naredbe tako vpelali: kateri je na Rimskim rojen, eno leto na Rimskim shivi inu davke plazhuje, bo med rimske mestnane shtet. Postave delati shishi dvema sbo-

sborama mlajšh inu starjšh; tih je 32, mlajšh je 72. Ispelavna oblast je dana v' roke peterim Konšulam; vsaka okrajna ima svojo sredno gospôsko, inu slehernno mesto svojo mestno. Ena narvishi sodba bo po vsem Rimskim sa pravizo, katêra bo vse sodbe drugeh gospôsk pregledovala. Posebej pa bode nekaj stanovitnih soldatov na suhim inu na morji. Konšuli imajo oblast podpisati mir inu druge glihanja s' ûnajnemi oblastmi po svojim dobrim sposnanji; vojska nemorejo napovedati bres pervolenja obeh sborov Mlajšh inu starjšh. Trië Questorji prejêmajô vse davke inu deshelne denarje. Med ludmi bode ta raslozhik, kar ga flushba inu stan dëla. Postava se nizh nezhe mëniti s' nobeno duhovno oblubo, inu savešo, katêra je naravski postavi naprotna. Sleherni je svojiga gospodar, nobeden nesmë hrupa inu vkup derhalenja sturiti; po vsem rimskim ima mëra inu vaga enaka biti, snamina poprejshneh flushb pod Papesham se nesmëjo nositi, pratika ali kalender ima po franzoski shëgi biti. Zhes malo zhafa se ima sturiti glihanje s' franzosam ena svësa sa boj inu bran.

Kardinalov je v' Rimi she shëst, katêri bolëhajo inu prozh nemorejo.

Neapolski dvor je osnanil, de nerad vidi, kako se mladenzhi nespodobno oblazhiô, inu pametnim pohujshanje dajejo; naj take nerodnosti opuste, sizer bodo ojstro pokorjeni.

Fran-

Franzia.

Sedemnajsti Sushza so sunaj Parisa sku-
shali ognene rakete, s' katerimi mislio an-
glesam jadra inu plohe na barkah poshigati.
Na tristo stopin dalezh so obelili en perteni
ploh ali jadro; na to so streli, dvajset stre-
lov ni sadelo, nekaj ih je jadro prestrelilo,
pa ne vshgalo; sadnizh so eni raketi obvi-
seli, per tim hipi je en del jadra v' plameni bil
inu sgorel. Ogin v' raketih je fosforjov o-
gin, uzhenim moshem snan, inu se sveti,
kakor beli dan; kader rakete v' Lublani ra-
spushajo, se na sadne vidio svitle svesde,
te so is fosforja. S' takimi raketmi snajo
franzosi gerdo shkodo sturiti Anglesam na
barkah, katere so is lesa inu mozhno osmo-
lene: slasti, ako ih po vezh sto na enkrat
istrelje.

Shvajz.

Svajzarji so svojo postavo po franzoski
posneli, dosti deshelnih flushabnikov nast-
vili, na katerih plazho se silno denarjov po-
trofi. Franzosi se sami pertoshio, de jim
predrago hodio nih koleša, katere deshelo
vosio, inu de je prevezh takih pojedeshov;
al sa Shvajz je she hujshi veliko silo gospo-
darjov imeti. Kader se visharji le na ene
leta isvolio, morejo vezh plazhila prejemati;
kjer pa je stanovitna flushba, se bolshi
kup delovzi dobojo; tudi ni bres nizh, ved-
no volenje inu odstopanje od oblasti, taki
krat-

kratkozhafni oblastniki se lashifli pustę podkupiti; vsaki ględa berfh bogat postati, kader na kratek zhař oblast v' roke dobí. Drugazhi je, kjer so oblasti stanovitne, inu kjer se vsaki boji svoj stanovitni kofez kruha sgučiti, ako bi svojo oblast krivo obrazhal. Shvajz bo mogel rediti pęť visharjov, štir ministre, dva sbiralifha Mlajřhih inu Stariřhih řhe zhes řto gobzov, eno řilo drugih pomagavzov inu řlushabnikov. Med takimi ne smiraj stanovitnimi oblastniki je tudi smira prepir, nestanovitnost, inu smęřhnave.

Pravio, de Shvajzarji bodo řkoraj eno sveso řturili s' franzosmi, kařera jim bo ravno tako uřheřa navila, kakor je zisalpinzam; řhvajzarji bodo franzosam řoldate redili, njim tlako řęłali na vojřki; inu nikol nizh řami řturiti řmęli. Tudi pravio, de Rimze bo ravno taka sadęla; franzos bo tedaj poldrugi řto tařhent řoldatov drugej v' gořtah imel, kařeri per ptuji řklędi jedo, inu ři řařtojn uřta obrisřejo; řhe neporezřejo: Bog vam verni!

Kantoni Uri, Zug, Glaris, Untervalđen inu Sviz niřo per voli s' řemi prenaręđbami; pravio, řakaj bomo nekatere řami řebi na glavo nakopovali, de bodo zhes nař po lařtni řvoji glavi gořpodarili? pořtave, kařere nam ponujate, řo soper katoliřko vęřo, řo predrage, niřo řa nař. So řędaj řkleuili, ře řeh braniti; enih pęť drugih kantonov bo morebit s' řimi pořęgnilo.

Kupzhia je po Shvajzi obiknila inu safta-
la, hlapzi grędo prozh od mojstrov na ptu-
je, vse jemle slovo, kar ni pervęsaniga na
deshelo. Eden drugimu nesaupa, nobeden
si neupa ne pisati, ne jesika stęgniti; vse v'
fkerbi molzhi inu nezherhne pred straham.

Nemshko.

Adjutanti generala Bonaparte imajo po-
vele v' Paris iti is Raftadta, on nebode v'
Raftadt pershel.

Glihanje sa sveso s'franzosmi pride drago
Zisalpinzam. Sunaj dvajset millionov liber, ka-
kor smo uni dan Nro. 28. rekli, morejo daiaj
Zisalpinzi fkerbęti sa terdnave slasti na me-
ji. Eno novo morejo is svoje moshne sida-
ti v' dolini Sabbia, kakor je Bonaparte na-
rozhl, popraviti terdnave Mantova, Peschie-
ra, Valleggio, Goito; is svoje moshne na
nogah imęti doiti soldatov lastnih domazhih,
kakor bodo franzosi otli imęti, tudi druge
vojfke perprave obilno. Zhes domazhe i-
nu franzoske soldate bodo lę franzoski gene-
rali, sa vse oroshje po terdnadah pa sami zis-
alpinzi fkerbęli. — Sdaj naj ględajo, dejim
bode kdo denarje saštojn dęlal!

Rafladt.

Zesarjev minister je 27. Sufhza dal fkle-
pe nemshkiga sbora franzosam v' roke, ta-
ko, kakor jih je od Nemzov prejęl, ni sra-
ven nizh pervolil, nizh odrekel.

Dru-

Drugi dan s jutraj so franzosi odgovorili : Nikar naj Nēmzi predolgo neodlašhajo nam Rajno pervoliti ; sastopimo se enkrat sa mejo, potle bomo druge rezhi pred roko vseli, de se nebode lubesnivi mir predolgo odlašhal ; ministri franzoske republike tedaj shelę hiter odgovor na svoje pisma, katere so popred Nēmzam naprej poloshili.

Vmerli so v' Lublani.

12. dan mali Travná.

Josefa Steiber meštniga ranoželnika vedova, 56. l. na predmeštji Nro. 103.

13. dan.

Jęra Rosmann, vedova, 80. l. v' shpital-fki gafi Nro. 241.

14. dan.

Golpod Gregor Koren, meštni shivár, 56. l. na starim tergi Nro. 172.

Sabboto pred svętim Jurjam 21. dan tiga mešeza ob defetih predpoldne se bo v' landshaftni Kanzlii voshnja zesarfskih shiveshov sa vojsko od Lublane do Tersta, Gorize, inu Ręke, katęro do konez tiga mešeza na sglihanje imata Valentin Klemenzhizh, inu Jakob Fortuna, skusi ozhitno lizitiranje taistimu dala, kir bode narbolshi kup sglihal : voshna se bo sazheła od perviga majnika, glihanje se bo na dan lizitiranja osnaniło. Katęri bi tedaj radi to voshno prevseli, so na sgoraj rezheni dan inu uro povableni svoje ponudbe sturit.

Lublana 11, Mali Travná 1798.